

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Domnul Hristos și generația tineră

Poate nici un secol n'a pus atâta grijă după copil și tineret, cât pune secolul nostru. Dacă a fost o vreme a războaielor, alta a artelor ori a descoperirilor, apoi putem spune că zilele noastre, printre altele, sunt și zilele copilului și ale tineretului. O dovedesc aceasta legile de tot felul cari ocrotesc mama și pe copil; mulțimea tratatelor de pedagogie, dese schimbări aduse legilor învățământului, feburimea sporturilor și ale vacanțelor, numărul tot mai mare al asociațiilor tinerești, etc.

E o grijă laudabilă; care însă, totuși, trădează ceva. Face să te gândești la paza mare care se pune după speciile de animale rari și gata să dispară de prin păduri. Cu cât sunt mai rari, cu atât grijești mai mult de ele.

Așa e cu copilul zilelor pe cari le trăim. Din ce în ce sunt mai dese familiile cari n'au decât unul ori doi copii. De aci provine întărirea pazei.

O altă vină însă, care s'ar mai putea aduce omenirii așa de înclinată a se sărăci în copiii, e că și pe aceia pe cari îi are îi înconjoară adesea numai cu o pază trupească; cu o pază fără Hristos.

De aceasta deci trebuie să se convingă omenirea de azi: copilul e o mare comoară, mai ales pentru sufletul lui; mai ales fiindcă Domnul Hristos a iubit copiii în mod deosebit, fiindcă știa că cu vlăstarul tinăr se pot face lucruri de laudat.

De unde o vedem aceasta? Din purtarea și vorbele Mântuitorului la adresa copilului.

Nici un întemeietor de religii, legiuitor, ori învățat, nu s'a mai aplecat cu atâta înțelegere asupra copilului, cu cât s'a plectat Iisus. După venirea Lui, da. Înainte de El însă, gândiți-vă, exista o lege și o concepție ca aceea, că copilul chiar născut, putea fi pus la cumpăneală și întrebare dacă merită să trăiască ori nu.

Învățătura și viața Mântuitorului însă, a înmuiat adânc inimile oamenilor și din spre latura aceasta. A început chiar cu sfinții Apostoli. Într-o zi, după multă predicare și miluire, a zis ucenicilor cari voiau să-L cruțe de năvala mamelor cu copiii în brațe: „Lăsați pruncii să vie la mine” și i-a „cuprins cu brațele” (Marcu X, 16). Cu alt prilej, iarăși a „luat în brațe” un copil, pe care l-a pus în mijlocul Apostolilor și le-a zis: „Oricine va primi, în numele meu pe unul din acești copii, pe mine mă primește” (Copilul! Un Hristos, Marcu IX, 37) și că cel ce vrea să intre în împărăția cerurilor, să se „întoarcă și să fie ca pruncii” (Mat. XVIII, 3). A slatornicit apoi cea mai de căpetenie lege de ocrotire a copilului; anume legea exem-

plului: „Cine va sminti pe unul dintr'aceștia mici, cari cred în mine, mai bine ar fi de el să-i atârne cineva de gât o piatră de moară și să-l afunde în adâncul mării” (Mat. XVIII, 6). Fiindcă păzitorii celor mici, „îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui...” (Mat. XVIII, 10). S'a bucurat de copiii cari L-au știut cinsti cu urări frumoase, atunci când a intrat în Ierusalim (Mat. XXI, 15). I-a fost „drag” tinărul care își bătea capul cu împlinirea poruncilor și dobândirea vieții de veci (Marcu X, 21) și L-au întristat rălăcările tinerilor, de vreme ce a spus pildă duioasă ca aceea a fiului risipitor, ca aceea a celor zece fecioare, de vreme ce în ziua când era dus la răstignire, a zis pușinilor cari L-au plâns: „nu mă plângeți pe mine, ci vă plângeți pe voi și pe copiii voștri” (Luca XXIII, 28).

Punându-ne întrebarea acum: cum trebuie crescută generația tineră, de ce trebuie ferită și spre ce îndrumată? putem răspunde că n'avem ce umbla departe după hrana pe care trebuie să i-o dăm vlăstarului tinăr. N'avem ce umbla nici după împrumuturi. Și străinii au grije de tineretul lor; fiecare însă după nevoile neamului lui. Sunt popoare cari vreau să crească tineretul de azi fără Dumnezeu; altele cu un Dumnezeu național; altele cu un Dumnezeu ireal, căruia nu-i pasă de viața pământească și organizația vremelnică a oamenilor.

De aceea, cred că, după hrana ce trebuie dată tineretului românesc, n'avem să mergem decât până la Sfânta Scriptură și până la ortodoxismul românesc; până la icoanele evanghelice în cari îl vedem pe Domnul Hristos copil de doisprezece ani, stând „în mijlocul învățășilor pe cari îi asculta și-i întreba”, ori fiu supus părinților pe lângă cari „sporea în înțelepciune și har înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor”; până la scenele în cari îl vedem în mijlocul copiilor, până la vorbele pe cari le spune tinerilor, până la pildele de viață tinerească a unor sfinți.

Din statul de vorbă al Mântuitorului cu tinărul bogat de pildă din parabola fiului risipitor și a celor zece fecioare, putem deduce, că tineretul trebuie ferit de două mari grupe de păcate: de neascultare și necurăție.

Neascultarea se arată sub foarte multe forme. Neascultare de părinți trupești și sufletești de pildă. Copilul, tinărul, e mult pornit spre nesupunere. Sunt epoci în viața lui, când i se pare că le știe toate, le poate toate și deci se uită cu dispreț la cei mai bătrâni și se vrea independent ori cârmuitor.

Necurăția trupească și sufletească. Aceasta se

arată la tinăr prin desfrânare, păcate cu simțurile, befe, minciună, vorbe deșarte, gânduri deșarte (pesimism, ateism, sectarism, comunism, naționalism exagerat), inimi deșarte — „candele goale” — lipsă de idealism și de scop în viață.

Dacă peste principiile creștine cari se desprind din cele expuse mai sus, se mai altoiesc în tineret și principiile de viață tinerească ale ortodoxismului — ca acelea cari se pot scoate de pildă din viața unui sfânt Dumitru, care întrunea în el iubirea de Hristos și iscusința în „tocmelele cele de rășboai” (Cazanția Sfântului) — vom dobândi un tineret implinitor al celor două mari porunci dumnezeiești: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău, cu toată inima ta...” și „să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Adecă păzitor al credinței strămoșești, cinstitor al părinților, al mai marilor, al educatorilor și al camaraziilor. În două cuvinte: pe Dumnezeu și pe aproapele. — Hristos și Țara.

Dacă peste acestea toate mai adăugăm deprinderile fizice, munca de ajutorare obștească, ne alegem cu un tineret care ține pas cu vremea; tineretul care trebuie fărăi noastre de azi.

Un tineret sănătos cu trupul și cu sufletul. Așa cum o dorim aceasta prin cel mai tinăr și mai nou născut salut al zilei: „Sănătate” și cum o dorea oceaștă sănătate sf. Apostol Pavel Corintenilor și nouă când a scris: „La urmă fraților, fiți sănătoși”.

Pr. Gh. Perva

Savonarola: Meditații

VII.

Nu mă lepăda pe mine dela fața ta și Duhul tău cel sfânt nu-l lua dela mine.

Iată, stau înaintea ta, Doamne, ca milă să gădesc la tine, stau în fața bunătății tale și aștept milostivul tău răspuns: nu mă lepăda dela fața ta. Cine a venit vreodată la tine, Doamne, și să se fi depărtat lepădat? Cine a venit la tine să te roage și să se fi depărtat gol? Bogăția milei tale întrece și vredniciile și doririle celor ce te roagă și tu ne dai mai mult decât ar ști oamenii să dorească și să cuprindă. Nimeni niciodată n'a auzit, că cineva să fi venit la tine și să fi fost lepădat dela fața ta. Eu să fiu dar cel dintâi, pe care l-ai alunga dela fața ta? Cu mine ai vrea oare să începi să faci de rușine pe cei ce aleargă la tine? Să nu mai vrei oare să faci milă și iertare? Cu neputință este aceasta. Femeia cananeancă ți-a urmat, a strigat, văzduhul umplea cu strigarea sa, pe ucenicii tăi i-a adus la împreună pătimire și tu tăceai. Ea a fost statornică în rugăciune și ți s'a închinat zicând: Doamne, ajută-mi și nici atunci nu i-ai răspuns. Rugatu-te-au ucenicii pentru ea și au zis: Slobozește-o, Doamne, că strigă în urma noastră. Și ce ai răspuns, spune Doamne? Adevărat, că înzadar plânge, înzadar se tânguește. Și i-ai spus: Nu sunt trimis fără numai la oile cele pierdute ale casei lui Israil. Ce trebuia să facă femeia cananeancă auzind acestea? În adevăr, trebuia să-și piardă nădejdea dela harul tău așteptat cu dor. Și nu a desnădăduit,

ci încrezându-se în mila ta, și-a urmat rugăciunea zicând: Doamne, ajută-mi. Și tu, Doamne, ai răspuns celeia ce se îmbulzea cu statornicie. Nu este bine a arunca pânea fiilor la câni, cașicând ai fi zis arătat: mergi, voi cananienii sunteți câni, sunteți necurați, sunteți închinători la idoli. Darurile harului ceresc nu e pentru voi, nu pot lipsi de acestea pe jidovi, cari se închină adevăratului Dumnezeu și nu vi le pot da vouă, cari vă închinați diavolului. Ce vei face acum, femeie cananeancă? Rușinează-te și pleacă, pentrucă Domnul s'a aprins de mânie nu numai împotriva ta, dar împotriva întregului tău neam. Cine nu s'ar fi depărtat cu turburare, Doamne Dumnezeule, după aceste cuvinte ale tale?

Și totuș, această femeie, statornică în rugăciune, nu-și pierde nădejdea, nu se plânge pentru vorbele tale aspre, nu se mânie, ci tot mai smerită în statornica ei rugăciune zice cu credință: Adevărat, Doamne, adevărat este ce spui, dar nu cer pâne, nu cer darul fiilor, căci eu sunt un câne neînsemnat. Sfărâmituri cer, ce cad de pe masa fiilor tăi. Incarcă-i pe ei cu minunile și cu darurile tale, dar nu mă lepăda nici pe mine când cer acest mic dar, ca fica mea să scape de duhul cel rău. Căci și neînsemnații câni mănâncă sfărâmiturile ce cad de pe masa stăpânilor lor. Ce credință, ce încredere, ce umilință! Pentru aceasta, în loc ca să te mâni pentru îmbulzirea ei, bucurându-te de virtutea ei ai zis: Femeie, mare este credința ta, făcă-ți-se precum dorești.

Și pentru ce sunt scrise, Doamne Dumnezeule, lucrurile acestea? Ca noi să învățăm să nădăjduim spre tine, să fim statornici în rugăciune cu cucernicie și cu umilință, că tu voiești să dai, însă împărăția cerurilor se ia cu sila și cei silitori o cuceresc. Pentru aceasta, toate câte s'au scris, spre învățătură nouă ni s'au scris, ca prin răbdare și prin mângâierea scripturilor nădejde să avem. În vreme ce eu stau dar înaintea feței tale plângând ziua și noaptea, nu mă alunga, Doamne, nu ca să mă scapi de sub apăsarea trupeză a duhului celui rău, ci sufletul să mi-l mântuești de sub stăpânirea lui duhovnicească. Bunule Iisuse, fă să nu rămân de rușine, că întru tine singur am nădăjduit și că mântuire nu gădesc decât întru tine, Doamne. Că toți m'au părăsit, frații și fiii m'au lepădat, lăuntru meu însuș se scârbește de mine. N'am pe nime cine să-mi ajute, afară de tine. Nu mă lepăda dar dela fața ta și Duhul tău cel sfânt nu-l lua dela mine.

Nime nu poate zice: Doamne Iisuse, numai prin sfântul Duh. Dacă pe tine te chem întru ajutor, Doamne Iisuse, prin sfântul Duh o fac. Dacă păcatele săvârșite mă dor, dacă te rog să mi le ierți, cu adevărat prin Duhul sfânt le fac, ca să fie cu mine și cu mine să se sârguiască. Că noi nu știm, ce și cum să ne rugăm, ci însuș Duhul se roagă pentru noi cu negrăite suspinări. Acest Duh sfânt să nu-l iați dela mine, să mă învețe să mă rog, să-mi ajute în osteneală, să mă facă statornic în rugăciune și în căință, ca în sfârșit să dobândesc har înaintea ta și ție să-ți slujesc în toate zilele vieții mele.

Apostolatul nostru.

Urmând întocmai distincția făcută de apostolul Pavel privitoare la *rânduețile înaltei misiuni preoțești* (Efeseni IV. 11.) vom începe cu cea „de apostol” în mijlocul enoriașilor pentru care ne-am sfințit prin punerea mânilor Chiriarhului. Vom trata în acest articol despre *apostolatul împărtășit ca și un har*, izvor de întărire în suibă misionarismului nostru.

Ce înțelegem sub noțiunea: „apostolat”? Vom defini întocmai celor cuprinse în vechea Enciclopedie Românească (Sbiu 1898) zicând: „apostolatul este oficiul sau *misiunea de a predica religionea creștină*”. Aceasta s'a dat întâiu de Hristos Apostolilor Săi, iar aceștia l-au desăvârșit și predat urmașilor lor, făcând ca în decursul veacurilor să se statornicească Evanghelia și să biruiască în lume Crucea Domnului. Apostolatul s'a transpus dela cel mai în vârstă și cu mai mare dar, celui mai tânăr și vrednic să ducă apostolia. A-tul prin care s'a făcut trecerea *darului Duhului Sfânt* dela cel mai mare la cel mai mic, a fost dintru început taina *punerii mânilor* sau sfânta hirotonie. Cu acest prilej solemn clericul s'a sfințit într-un *rob al lui Dumnezeu și apostol al lui Hristos*, cum se numește pe sine sf. apostol Pavel la începutul scrisorilor sale.

Acest har sfințitor este *izvorul* apostolatului nostru. El face să *lucreze* într-un noi Hristos, ca să putem și noi unul fieștecare să zicem: nu mai viez eu, ci Hristos viază întru mine! Tot lui avem să-i mulțumim, dacă ne putem lăuda întocmai ca și Timotei de a fi „*un bun ostaș al lui Hristos*”. „*Să aprinzi harul lui Dumnezeu care este întru tine prin punerea mânilor mele*” (II Tim. I 6) sunt cuvintele ce trebuie să ne sune veșnic în urechi ca glas de admonestare din partea celui care ne-a hirotonit și introdus în apostolatul nostru preoțesc.

Fiecare dintre noi suntem astfel „*zidiți pe temelia apostolilor și a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Hristos*” (Efeseni II. 20). În conștiința acestei realități sacre fiecare trebuie să ne pătrundem de *puterea darului* de care au fost împărtășii putând să ne întrebăm și noi, și fieștecare dintre noi zicând: „Oare nu sunt eu apostol? Oare nu sunt eu liber?... dacă nu pentru alții, sunt apostol pentru voi — enoriașii mei — căci voi sunteți *pecetea apostoliei mele întru Domnul*” (I Cor. IX 1,2)

Având această „pecete” trebuie să eliminăm din suflet tot ce este spre stricăciune, adică omenesc și să zidim tot ce este spre folos: duhovnicescul. Preotul ca și plinitor al apostolatului nu poate fi altcum de cât: *om duhovnicesc*.

Drept aceea, fraților, să lăpădăm și noi: „*mânia, lușimea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gură; să nu grăim minclună unul către altul, desbrăcând pe omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui și îmbrăcându-ne întru cel nou, care se înnoiește spre cunoștință după chipul Celui ce ne-a zidit*” (Coloseni III 8—10)

Meditează, frate întru Domnul, asupra acestor versete. Dacă le-ai pătruns, deschide în continuare la I Corinteni capitolul XIII și adâncește înțelesul celei mai clasice opere din lume, ce s'a scris despre *dragoste și bunurile ei* ca să poți apoi încheia tu însuși zicând: „*îmbuca-mă-voiu întru dragoste care este legătura desăvârșirii*”. (Coloseni III 14).

Apostolatul nostru trebuie să fie inspirat din ordinul „de zi” al Mântuitorului: *Fiiți deci desăvârșiți, precum și Tatăl vostru desăvârșit este!*

Avem legătura cu Tatăl prin Fiul Său și apostolii Lui. Pe ei să-i urmărim întocmai învitarile ce ne face sf. apostol Pavel când ne zice: „*Fiiți împreună următori mie, fraților, și uitați-vă la cel ce umblă așa cum ne aveți pildă pe noi*” (Filipeni III 17).

Apostolul nostru în primul rând trebuie să fie *pilduitor* și aceasta atât în gândire, cât și în vorbe și fapte. Preotul prin înfățișarea sa, prin haina sa cât și prin vorba și fapta sa trebuie să dea un exemplu *de trăire a religiei creștine*.

Unde se prezintă preotul, acolo se face o *reculegere în atmosferă*, întocmai cum se îndreptează sătenii foști soldați, când intră în sat un ofițer superior. Toți își iau o poziție de îndreptare, cumpănindu-și atât ținuta externă, cât și cuvintele ce au să le iasă din gură. La aceasta contribuie felul de a se prezenta a celui ce poartă distincția unui rang deosebit. Preotul se va îmbrăca astfel sufiește, cum face să se evidențieze în plasticitatea sa simbolică următoarele versete din epistola ap-lui Pavel către Efeseni IV, 14: „*Stați dreptți, încingându-vă mijocul vostru cu adevărul și îmbrăcându-vă cu zăua dreptății; încălșându-vă picioarele întru găsierea Evangheliilor păcii; peste toate luând pavăza credinței, cu care vă puteți stinge toate săgețile vicleanului cele aprinse. Luați apoi coiful mântuirii și sabia Duhului Sfânt, care este cuvântul lui Dumnezeu*”.

În felul acesta am luat „*toată armatura lui Dumnezeu*” ca să ne „*putem împotriivi în ziua cea rea și să stăm tari, săvârșind toate*” obligațiunile apostolatului nostru. Și atunci „*ocărați fiind, binecuvântăm, prigoniți fiind, răbdăm, huliiți fiind noi mângălem*” (I Corinteni IV. 12).

„*În zilele de apoi vor veni vremuri grele, pentru că oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori... Tu însă, frate, urmează învățăturii, purtării, năzuinții, credinții, îndelungrăbdării, dragostei și stăruinții*” apostolești (II Tim. III 2)

Apostolatul preotului ardelenesc a cunoscut vremurile grele, dar a luptat, lupta cea bună a credinții”. Au militat acei vrednici înaintași ai noștri pentru realizarea *izbăvirii naționale*, încoronate cu lauri după felul cum s'au întărit în „*harul cel întru Iisus Hristos*”.

Pe acele vremuri ei și-au dus la bun sfârșit misiunea lor prin apostolatul păstrării Legii și Neamului. Noi, cei ce azi, avem să pășim pe urmele Apostolilor cari au ținut aprins darul lui Dumnezeu primit prin punerea mânilor!

Prof. C. Turleu

Dumineca fiului risipitor.

Intoarcerea păcătosului

„Și s'a sculat și a venit la tatăl său”
(Lc. 15.20)

Parabola fiului risipitor — o duioasă icoană familiară. Parcă vedem aieva pe feciorul cel mai mic plecând, cu partea lui de avere, din casa părintească. Leagănul prunciei lui, o mică oază de verdeață și fericire, rămâne uitat îndărăt. Dar din poarta casei, ochii înlăcrimați ai tatălui urmăresc fiecare pas al fiului său. Il

văd cheltuindu-și averea în destrăbălări, îl văd în prăpastia decăderii. Fiul risipitor suferă cumplit, în mizerie și păcate! Și-aduce aminte de casa părintească... și-și vine în fire. Și sculându-se vine la tatăl său. Acesta îl așteptă; îl vede; și-i aleargă în cale, primindu-l cu lacrimi de bucurie.

Iată în câteva cuvinte parabola. O parabolă? Am putea spune mai degrabă o întâmplare adevărată: căderea și întoarcerea la Dumnezeu a păcătoșilor din toate vremurile. Dela Hristos încoace, atâtea generații au luat, pe rând, haina fiului risipitor! Int'ânsul ne recunoaștem toți. El este omul păcătos, care se întoarce la tatăl său. Tatăl iertător e Dumnezeu; casa părintească — Biserica. Plecarea de acasă înseamnă ruperea legăturii cu Dumnezeu și căderea în păcate și patimi.

Din nefericire mulți se opresc aci. Rămân în starea aceasta de înjosire, în mocirla păcatului, fără să mai încerce a se ridica, deși Tatăl cercșește să dea ajutorul harului său și caută să-i trezească din somnul morții prin toate mijloacele, chiar și prin suferințele pe care le trimite asupra lor. Chiar și cuvintele Evangheliei de azi sunt o nouă chemare a lui Dumnezeu, pentru cei căzuți.

Scopul acestei chemări este împăcarea cu Dumnezeu, este viața și fericirea veșnică. Pe când păcatul e nefericire. Plata lui este moartea. El roade, ca un vierme noadormit la temelii omenirii. Este jug infricoșat. Căci la capătul lanțului de păcate pe care viața ni le adaugă zi de zi, începe veșnicia focului nestins!

Dar Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu. Un potrivit model de întoarcere ne dă Evanghelia de azi. Sunt aci două momente luminoase. Anume: Fiul risipitor s'a ridicat și a venit la Tatăl său; și Tatăl i-a eșit înainte și l-a primit. Așadar, două lucrări: a lui Dumnezeu și a omului. Dela Dumnezeu — harul; dela om — voința de a se mântui. Vedeți, în icoana mântuirii sale, omul are un rol însemnat. Fiindcă harul lui Dumnezeu stă înaintea inimii omenești ca în fața unei porți zăvorite. Și numai dacă omul voește, harul intră în casa inimii lui. „Iată eu stau la ușe și bat — zice Mântuitorul, — de va auzi cineva glasul meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el...”

Deci, pe calea întoarcerii la Dumnezeu, omul este copilul ce se sprijinește de brațul lui Hristos. Primul pas este recunoașterea păcătoșeniei. Ne amintim că, după călcarea poruncii lui Dumnezeu, primilor oameni „li s'au deschis ochii” și au cunoscut mărimea păcatului. Dar s'au oprit aci. Pe când fiul risipitor „și-a venit în fire” și n'a mai putut răbda joshnicia păcatului. Tot așa Saul, dușmanul lui Hristos, când a văzut în lumina de pe drumul Damascului calea de perzanie pe care apucase, a devenit apostolul Pavel. Iisus a bătut la ușa inimii lui și el a auzit.

Al doilea pas pe calea mântuirii este căința sinceră pentru păcate. Care se dovedește prin lacrimi. Frunzărind Testamentul Vechiu, observăm că nici Adam

și Eva și nici urmașii lor, n'au plâns pentru păcatele lor. Dimpotrivă, în loc să aflăm lacrimi de căință, la fiecare pagină sunt tot mai mari păcate și fărâdelegi. Primul care a plâns, cu adevărată căință, a fost împăratul David. Petru, după ce s'a lăpădat de Iisus, s'a căit și „a plâns cu amar”. Așa a lacrimat femeia păătoasă la picioarele Mântuitorului, așa au plâns mulți păcătoși și s'au întors. Domnul Hristos a bătut la ușa inimii lor și ei l-au auzit și i-au deschis.

Al treilea pas — elementul dinamic al pocăinței și pasul cel mai însemnat — este întoarcerea la Dumnezeu, căderea înaintea scaunului mărturisirii, cu ferma convingere că ai murit pentru trecut, așa cum a murit tâlharul din dreapta lui Iisus, pe culmea Golgotei, dar a înviat pentru o viață nouă lângă Mântuitorul său. Nesfârșit e numărul celor ce s'au întors și se întorc la Tatăl ceresc, căzând pe brațele lui, ca fiul risipitor, în brațele odihnitoare ale tatălui său. Mântuitorul a bătut la ușa inimii lor și ei l-au auzit i-au deschis și au cinat împreună cu dânsul.

Aceasta este întoarcerea sau pocăința adevărată. Ea nu te îndepărtează de Biserică — în care sălășluiește harul și scaunul mărturisirii, — ci te apropie mai mult.

Postul mare e aproape. A sosit vremea zidirii omului nou pe ruinele omului celui vechiu, așa precum se zideau odinioară bisericile creștine pe ruinele templelor păgânești... Să nu gândești în sinea ta: acum e prea târziu ca să mă mai pot întoarce; prea am căzut adânc; iată chiar suferințele și necazurile trimise mie de Dumnezeu sunt o dovadă a mâniei sale. O, cât de greșit judeci, creștine! Dar tocmai necazurile pe care îți le trimite Tatăl ceresc sunt dovada iubirii lui pentru tine. Prin aceasta vrea Dumnezeu să te trezească, să-ți vii în fire și să te întorci la el.

Se spune că pe țărmurile Oceanului Indian, oamenii cultivă perle punând în corpul unor scoici un fir de nisip. Acesta provoacă animalului suferință. Ca să scape de durere, organismul scoicii depune în jurul boabei de nisip — strat cu strat — o materie strălucitoare și astfel se formează prin suferință, în inima animalului, piatra prețioasă, perla.

Acelaș lucru îl face Bunul Dumnezeu, lăsând suferință în inima noastră, ca să nască acolo perla aleasă a pocăinței. Deci nu pierde nădejdea! E adevărat: prin păcatele tale ai trecut în ceata dușmanilor lui Hristos, care strigau: Răstignește-l. Și tu l-ai adăpat cu fiera păcatelor tale și l-ai împunș cu sulița răutății tale. Dar și pentru tine a curs sângele sfânt al lui! Ascultă: Cel Răstignit îți șoptește ca și lui Pavel Apostolul: De ce mă prigonești prin păcatele tale? Ridică-te și te întoarce la Tatăl tău! Nu-i prea târziu! Vino sullete trudit, vino!

— Iată vin la nemuritorul Împărat!

Presviter B.

Cărți și Reviste

ACATISTUL Domnului nostru Iisus Hristos și Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu — după rânduiala din Eparhia Aradului — întocmit cu binecuvântarea P. S. Sale Părintelui Episcop Dr. Andrei Mogieru. Partea muzicală de Trifon Lugojan Diecezana — Arad

Este un ad văr îndobște cunoscut și unănim subsirs de cercetătorii istoriei religiunilor, că muzica n'a lipsit niciodată din cultul unei religii, ori care ar fi fost — sau ar fi — gradul de perfecțiune al principiilor ce le propovăduiește. Cântarea religioasă a fost — și este de fapt și astăzi — una din formele cultului divin extern. „Ea este o formă a rugăciunii, conturând stări ale simțirii religioase, care nu găsesc o respirație suficientă și destul de adecvată în cuvântul cetit sau recitat“¹⁾ Partea de înrăurire și valoarea etică a cântării religioase în general, este iarăși un adevăr unanim recunoscut. Sfinții părinți și scriitorii bisericești au înșelait în cărțile lor, numai cuvinte elogiatoare referitor la această problemă. Amintim doar pe sfinții Vasile cel Mare și Ioan Hrisostom, cari văd introducerea cântării în cult, ca o înrăurire de sus — a Duhului Sfânt sau a lui Dumnezeu, — pentru a-i ridica mai ușor pe oameni dela cele pământești și vremelnice, la cele cerești și veșnice.

Convins de această importanță deosebită a cântării religioase, mai toate confesiunile au fixat pe note și au dat-o tiparului, căutând astfel s'o facă mai cunoscută credincioșilor și s'o ferească în acelaș timp de obișnuitele modificări din partea executorului. În felul acesta și uniformitatea cultului era mai asigurată.

Unui atare înalt scop este menită și tipărirea într'un volum a *Acatistului Domnului nostru Iisus Hristos și Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu*, proaspăt ieșit de sub țascurile Tipografiei noastre Diecezane.

Pornit din înaltul gând al Pr. S. Sale Părintelui Episcop Andrei, noul volum, de rânduială și cântare bisericească a celor două prea frumoase servicii divine ocașionale, e menit „să mângăie sufletul și să încălzească inima în dragostea pentru cele cerești“. După tipărirea recentă a „Răspunsurilor liturgice“ el vine să umple un gol adânc simțit în literatura noastră teologică, cu specială privire la cântarea bisericească. Răspândirea lui însă va aduce și înlăturarea — parțială cel puțin — a neuniformității slujirii acestor sfinte servicii divine.

Înalta strădanie a P. S. Sale Părintelui Episcop Andrei, în compararea diferitelor texte și aflarea celui mai potrivit, precum și prețioasa răvnă a bătrânului profesor de cant bisericesc — Dl. Trifon Lugojan — care a pus pe note părțile ce se cântă din ambale servicii divine — așa cum se execută în catedrala din Arad — nu poate fi mai frumos răsplătită, decât răspândindu-le în cercul larg al credincioșilor noștri, pentruca în felul acesta să-și atingă scopul cu care au văzut lumina tiparului.

Execuția tehnică ireproșabilă a acestui volum, aduce și pe seama conducătorului și lucrătorilor dela Tipografia noastră Diecezană binemeritele laude.

D. Tudor

Diacon Gh. I. Soare: FORMA DE CONDUCERE ÎN BISERICA CREȘTINĂ ÎN PRIMELE

¹⁾ Pr. Petre Vințilescu: Despre poezia imnografică, pag. 184

3 VEACURI. București 1938, 194 pagini, 150 lei.

Una dintre problemele de mare actualitate, ce frământă viața Bisericii de pretutindeni, este cea privitoare la organizația ei.

La noi chestiunea aceasta este deschisă de când s'a întregit Țara și s'a început lucrarea de organizare unitară a Bisericii. Din 1925, de când s'a votat Legea de organizare a Bisericii noastre, s'au pornit — pe lângă critici — o serie de studii temeinice, care aduc bogate contribuții la lămurirea obiectivă a problemei. Pe lângă lucrările date la iveală de profesorii N. Popoviciu dela Arad, V. Seșan dela Cernăuți, I. Gh. Savin dela Chișinău ș. a. au apărut în timpul din urmă două studii masive de mare valoare documentară: *Mirenii în Biserică* de Dr. L. Stan profesor la Academia „Andreiană“ din Sibiu și lucrarea mai sus amintită a părintelui Dr. Gh. I. Soare dela biserica Sf. Vineri-Hereasca din București.

Parintele Gh. I. Soare ne dă informații bogate și documentate privitoare la organizația Bisericii în veacurile primare; ne arată că Mântuitorul întemeind Biserica a lăsat-o în grija apostolilor, cari la început îndeplineau toate funcțiunile harismatice și administrative. Mai apoi crescând numărul creștinilor au fost aleși diaconii, presbiterii și episcopii. Forma de conducere a Bisericii era monarhic-constituțională, hristocentrică, ierarhică. Organul de conducere unitară a Bisericii a fost dela început sinodul. Fiecare episcop își conducea singur Eparhia „ca un monarh, însă nu absolut“, ci după Scriptură și în limitele canoanelor. El își avea consiliul său alcătuit din presbiteri și diaconi, la cari se adăuga în anumite împrejurări și poporul.

Dar Biserica nu se rezuma numai la ierarhie, ci era alcătuită din ierarhie și popor, din clerici și laici cari erau nedespărțiți atât administrativ cât și ierarhic. Laicii erau membrii vii în organismul Bisericii împreună cu clerul formau trupul ei. Conducerea lor cu ierarhia și sub conducerea ierarhiei o întâlnim încă de pe vremea apostolilor.

Aci am avea de făcut o singură observație lucrării părintelui Soare. Conducerea poporului cu ierarhia nu a fost o „concesie acordată comunității de către sf. apostoli“ (p. 52), ci un *drept*, învederat de altfel cu destulă claritate în cuprinsul cărții, în deosebi la paginile 134—137, 148 și 153—158.

Lucrarea părintelui Soare — doctor în teologie — este rodul unor frumoase strădăni științifice. Într-o formă de expunere clară, îngrijită, documentată la fiecare pas și susținută pe temeluri de izvoare originale și pe numeroase lucrări auxiliare, ne înfățișează și lămurește o problemă veche de mare importanță, care în principile și în concluziile ei are pentru Biserica noastră și o notă de vădită actualitate.

Diacon Gh. I. Soare: MITROPOLIA ÎN DREPTUL CANONIC ORTODOX. București 1939, 60 pag.

Acelaș autor ne mai prezintă un studiu interesant asupra formării instituției mitropolitane, asupra prerogativelor canonice ale mitropolitului, și asupra modalităților de funcționare canonică ale sinodului mitropolitan, — cu aceleași calități de expunere concisă și conținut bine documentat.

CALENDARUL EPISCOPIEI ORT. ROM. ORADEA PE ANUL 1940. E cel mai bogat în cuprins și mai mare în format dintre calendarele noastre pentru popor din anul 1940. Prin articolele îngrijit scrise și prin dările sale de seamă însoțite de nu-

miroase clișee, el reprezintă oglinda unei pilduitoare activități desfășurată pe teren bisericesc și național, sub comanda pricepută și entuziastă a P. S. Episcopului Dr. Nicolae Popoviciu.

SFETNICUL VIETIL. Revistă medicală ilustrată. Anul X. Nr. 2. 1940. Redactor V. Florescu. București IV. Str. Mitrop. Ghenadie Petrescu 116. Abonamentul anul 99 Lei. Apare lunar. Un număr 10 Lei.

Revistă bună de igienă populară, cu articole interesante despre pâine, durerile de cap, degerături, întrebări și răspunsuri, urmate de pagini dedicate mamei, gospodinei și copiilor.

Informațiuni

● Pentru înzestrarea Armatei M. S. Regele Carol II a subscris zece milioane Lei și M. S. Marele Voevod două milioane Lei. În afară de aceste sume până la 10 Februarie c. s'au înregistrat înscrieri cari au atins cifra de *10 miliarde, 252 milioane și 321 mil Lei.* E recordul cifrelor care a ajuns un împrumut intern și, după declarațiile d-lui Mitiță Constantinescu Ministrul finanțelor, mai sunt încă mulți alți cetățeni cari și-au exprimat dorința să-și îndeplinească de aci înainte datoria către Țară.

Când Țara are nevoie toți cetățenii ei sunt datori să-i asculte chemarea.

Cea mai bună garanție pentru pace o constituie înzestrarea armatei și întărirea frontierelor.

Cei cari încă nu și-au făcut datoria, să-și dea obolul pentru armata română.

● Un nou vicar. P. C. S. părintele Gh. Ionescu a fost numit cu titlu provizor vicar al Episcopiei Buzăului până ce alegerea Sf. Sale va fi ratificată de Sf. Sinod.

P. C. Sa e fiu al Buzăului; fost paroh al bisericii „Sf. Ingeri”, s'a remarcat ca un bun predicator profesor de religie și autor de lucrări istorice.

● Organizarea F. R. N. Duminecă s'a ținut în Camera Deputaților o ședință a reprezentanților F. R. N. sub președinția d-lui Al. Vaida-Voevod consilier regal și în prezența d-lui Gh. Tătărescu consilier regal și prim-ministru. După cuvântările ocazionale s'a cetit lista cu numirile noilor președinți ai ținuturilor județelor și municipiilor.

Președintele ținutului Timiș este numit dl ministru și prof. univ. Silviu Dragomir.

Președinții județelor din Ținut sunt d-nii: Dr. Iuliu Coste la Timiș-Torontal, Dr. Oct. Furlugeanu la Caraș, Dr. Titus Popoviciu la Severin, Dr. Aurel Viad la Hunedoara.

Președinte al Municipiului Timișoara e numit dl Dr. Aurel Cosma și al Aradului dl Dr. Romulus Coțoiu.

● † Dr. Sabin Vațianu, fiul P. C. S. prot. pens. Traian Vațianu a încetat din viață — împărțășit cu sf. Cuminecătura — în ziua de 17 Februarie 1940. Avea vârsta de 42 ani. A fost medic de circumscripție în Sănnicolaul-Mare, unde i s'a făcut și înmormântarea.

Il depânge soția și îndurerății lui părinți cărora le transmitem cele mai adânc simțite condoleanțe.

Dumnezeu să-l ierte.

● Dela Pătârș. La sărbătoarea Intimpinării Domnului, după sf. Liturghie, s'a sfințit cu solemnitatea cuvenită de către C. S. părintele Gheorghe Laza preotul locului, frumosul steag al corului societății „Sf. Gheorghe”, care împlinise un an dela înființare.

Cu tot timpul urât, biserica a fost plină de credincioși, doritori să vadă cum se săvârșește o sfințire de steag. Din acest prilej Sf. Sa a rostit cu mare în-suflețire o cuvântare potrivită.

Acest cor dela înființarea lui a cântat la toate serviciile divine: Liturghii, cununii și înmormântări sub conducerea neobositului învățător Ioan Crișan, care e un credincios fiu al ortodoxiei.

La toate aceste realizări a contribuit în mare parte vrednicia pâr. Gh. Laza, care este un vrednic slujitor al sf. altar. Ne bucurăm din suflet văzând cum conducătorii satului nostru lucrează împreună în ogorul Domnului. (A. B)

● Reveniri: Au revenit și trecut la Biserica strămoșească în parohia Colonia Adea, dela gr. catolici: Galiș Maria, Țărău Teodor, Lăzăr Crișan, Siladi Dimitrie, Siladi Teodor, Pascu Teodor, Avram Ioan și copiii: Ioan, Gheorghe și Dimitrie, Siladi Maria, Torsan Teodor, Torsan Petru, Cismaș Ana, Răduț Ioan, Răduț Sofia, Flonta Ioan, Flonta Ștefan, Lendiu Nicolae și copiii: Ioan, Dimitrie și Gheorghe, Lendiu Sofia în total 23.

Dela secta baptistă: Brânda Gheorghe.

Dela reformați: Suciu Iuliana.

Dela aconfesionali: Roșu Mina și Suciu Petru.

Dăruiri. Pentru capela ort. rom. din Col. Adea au dăruit icoane prășnicare: Fam. Comșa Tănase, Fam. Costea Șofron, Fam. Chișu Floarea și Văd. Leucă Floarea, Fam. Tațu Gheorghe o măsură, Fam. Leucă Dimitrie făină pentru prescuri pe anul 1939.

Preot Emil Bența

● Dăruiri Credincioșii din Monoroștia, sat mic și sărac, din protop. Radna au făcut pentru înfrumusețarea sf. biserici următoarele dăruiri:

Au plătit 32 tablouri pictate, în preț de 8000 Lei.

Au dăruit bisericii baldahin, policandru, prapor, 2 sfeșnice de argint pe sf. altar, 3 perdele la ușile dela altar, 8 masaie lucrate cu motive românești, precum și alte lucruri de mână, în valoare de 7700 Lei.

Dumnezeu să le răsplătească cu sănătate (N. N.)

● Mulțămire. Parohia ort. română din Cicir mulțumește călduros bunilor credincioși: Elena Conta și fiului său Nicu, pentru dăruirea unei Evangh. III și a unui Triod, legate în pânză, în valoare de 1850 Lei.

Ambi fiind săraci, rugăm pe bunul Dumnezeu, să-i facă arătași spre pildă celor bogăți și să le primească jertfa, ca pe cel doi bani ai văduve!

(M. M.)

Episcopia Arad și Timișoara.

Nr. 1012/1940.

Ordin-Circular

În ziua de 2 Martie a. c. se împlinește un an dela trecerea către Domnul a Fericitului Patriarh Miron. Aducând aceasta la cunoștința P. C. părinți protopoli și a C. părinți preoți, dispunem ca în ziua de

2 Martie 1940, ora 11 din zi, să se officieze parastas pentru pomenirea Fericitului Patriarh Miron în toate bisericile din Eparhia Arad și Timșoara.

Arad, la 21 Februarie 1940.

Consiliul Eparhial

No. 843/1940.

Comunicate

Comunicăm pentru orientare și luare la cunoștință, în copie ord. Ministerului de Culte referitor la tratamentul yperitaților.

COPIE:

„Ministerul Cultelor și Artelor, Serviciul M. O. N. T.” și A. P. Nr. 290, 6 Februarie 1940. Către Episcopia Ortodoxă Arad. În conformitate cu ordinul Nr. 2809/1940 al Ministerului Aerului și Marinei, Direcția Protecției Aerochimice, avem onoare a Vă face cunoscut că, clorura de var cu 25–26% clor activ, se întrebuințează la tratamentul yperitaților, în amestec cu talc (trei părți clorură de var și o parte talc); iar clorura de var 35–36% clor activ, se întrebuințează la desinfectarea terenului, obiectelor, etc. infectate de yperită. p. Ministru, (ss) T. Riurianu, p. Conducătorul Serviciului (ss) Nicolae N. Ceat. L. S.”

Arad, la 12 Februarie 1940.

Consiliul Eparhial.

Nr. 848/1940.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în urma decesului părintelui Adrian Popescu din Ineu, care a fost delegat de Noi prin comunicatul Nr. 848/1940, pentru conducerea colegiului preoțesc din 26 Februarie 1940, în circumscripția electorală Ineu, prin aceasta *încredințăm conducerea colegiului preoțesc din circumscripția electorală Ineu, preotului Ioan Giurgiu din Mocrea.*

Arad, în 22 Februarie 1940.

† *Andrei*
Episcop.

No. 1011 | 1940

În după masa și seara zilei de 9 Martie — zăpostirea — orchestra simfonică a Armatei de sub conducerea D-lui Colonel Egizzio Massini, va da în sala Palatului Cultural din orașul nostru două concerte simfonice.

Invităm pe iubitorii de artă din șirul preoșimei să participe la acest eveniment muzical.

Arad, la 17 Februarie 1940.

Consiliul Eparhial.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timșoarei.

No 377/1940.

Concurs

Episcopia ort. română a Timșoarei publică concurs, cu termen până la 15 Martie 1940, pentru următoarele posturi bugetare:

I. La Consiliul Eparhial :

- Un post de șef de serviciu (Directorul cancelariei), cu salariu lunar de 7000 lei brutto;
- 2 posturi de șefi de birou (Casier și Contabil), cu salariu lunar de câte 5000 lei;
- 2 posturi de subșefi de birou (Registrator-archivar și Extractor eparhial), cu salariu lunar de câte 4000 lei;
- 2 posturi de *impiegați stagiari*, cu salariu lunar de câte 2650 lei;
- Un om de serviciu, cu sâmbrie lunară de 1600 lei.

II. La Catedrală :

- 2 preoși licențiați în teologie, cu salariu lunar de câte 4400 lei;
- 2 diaconi, licențiați în teologie cu salariu lunar de câte 4400 lei;
- 2 cântăreți, cu salariu lunar de câte 2100 lei;
- 2 canoanari (sfeși) cu sâmbrie lunară de câte 1000 lei.

Sunt preferați preoșii și cei cu studii teologice. Cererile, ajustate cu:

biografia, actele școlare și cele de serviciu, adresate către Episcopia Timșoarei, vor fi înaintate la Episcopia din Arad până inclusiv la 15 Martie 1940.

Toate posturile trebuie ocupate la data de 1 Aprilie 1940.

Arad în 15 Februarie 1940.

† *Andrei,*

Episcopul Aradului,

1—3

ca Episcop locșitor al Timșoarei

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Timșoarei
Sediul în Arad.

No. 450 | 1940.

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă parohul Victor Aga din comuna Chișoda, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Venitele sunt:

- Jumătate din sesiunea parohială.
- Jumătate din stolele legale.

Obligașuni:

Viitorul capelan va servi alternativ cu părintele Victor Aga în sfânta biserică și va suplini pe paroh, când va fi nevoie și va fi solșitat. Va catehiza regulat la școlile primare din acea localitate și va achita impozitele după venitul din parohie ce-i revine.

Parohia este de clasa primă.

Cei doritori a compete la acest post, se vor prezenta în Sf. biserică din Chișoda, spre a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorice, conformându-se strict art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate Adunării parohiale din Chișoda, le vor înainta, în termenul concursual Sfintei Episcopii din Arad.

Chișoda, din ședința Consiliului parohial, ținută la 2 Februarie 1940. În înțelegere cu Dr. Patrachie Țucra protopop-iconom stavrofor în Timșoara.

1—3

Nr. 1074/1940.

Comunicat

Se aduce la cunoștința celor interesați, că pentru demnitatea de *deputați în Adunarea Eparhială a Aradului*, în termenul legal, și-au depus *candidaturile* următorii *membri mireni*:

PENTRU CIRCUM- SCRIPTIA ELECTORALĂ:	NUMELE	CARACTERUL	DOMICILIUL
	C A N D I D A T U L U I		
Arad	General Alexandru Vlad Dr. Mihai Mărcuș Nicolae Cristea	primar dir. de bancă dir. școlar	Arad Arad Arad
Buteni	Lazar Igrășan Dr. Caius Leba	insp. școlar dir. șc. norm.	Arad Arad
Cermeiu	Dr. Gheorghe Sârbu Dr. Petru Faur Ioan Tau Aurel Cherechean	advocat advocat dir. șc. pens. căpitan pens.	Arad Ineu Cermeiu Șeoreuș
Chișineu-Criș	Dr. Aurel Lazar Dimitrie Boariu Dr. Emil Veliciu	advocat rev. șc. pens. advocat	Arad Chișineu-Criș Arad
Curtici	Dr. Adam Iancu Dr. Ion Alămoreanu	medic medic	Curtici Curtici
Gurahonț	Dr. Teodor Babuția Savu Dorca	medic dir. șc. pens.	Gurahonț Gurahonț
Hălmagiu	Aron Petruțiu Traian Magier Dr. Aurel Gligor	advocat profesor advocat	Arad Arad Hălmagiu
Ineu	Dr. Pavel Siiartău Pavel Dârlea	medic dir. șc. pens.	Arad Ineu
Micălaca-Veche	Dr. Alexandru Stoinescu Nicolae Adam Constantin Popa	advocat deputat, propr. of. st. civile	Arad Sănnicolaul-mic Arad
Pecica	Dr. Cornel Luțai Ascaniu Crișan	advocat dir. de liceu	Arad Arad
Radna	Dr. Emil Micloși Dr. Sever Ispravnic, iun.	advocat advocat	Arad Arad
Sântana	Dr. Alexa Boțioc Dr. Octavian Lupaș	advocat advocat	Arad Arad
Săvârșin	Ing. Andrei Streza Dr. Eugen Beleş	insp. silvic not. public	Arad Arad
Șebiș	Dr. Sever Covaciu Dr. Pavel Iva	advocat medic	Arad Șebiș
Seleuș	Dr. Cornel Radu Ing. Vladimir Eșanu	dir. de spital dir. depoz. tutun	Arad Arad
Șiria	Dr. Sever Ispravnic, sen. Axente Secula	advocat proprietar	Arad Șiria
Socodor	Dr. Cornel Iancu Dr. Iustin Marșieu	advocat advocat	Arad Arad
Târnova	Tiberiu Vuia Dr. Ioan Pescariu	juriscons. jud. medic	Arad Arad
Vața de jos	Dr. Traian Costina Turuc Amos	medic notar	Vața de jos Vața de jos
Sarçia (Jugoslăvia)	Dr. Aurel Crișan Dimitrie Cioban	advocat învățător	Aradul-nou Toracul-mare

Arad în 19 Februarie 1940.

† ANDREI, Episcop.